

על צול פֿעמונים

מפי: תלג'ה מוסה, ערב אל-חג יראת

אגדה בדואית .
ליקט ועיבד: יואל פּרץ
תרגום מערבית: ברוריה הורביץ

– והנה הוא מלא באבנים! אמרה:
"יהיבה יהי! רמוני אלהו כלן אספו
מפרות העזרד – ושקי שלי מלא

כבד מנשא. אשפך מעט מן הפרות ויקל
לי לשאתו."
פתחה את השק והחלה שופכת ממנו

במקום מן המקומות חנה שבט
בדוים, ואמרו בנות השבט: "בואו ונלך
אל עץ העזרד ונקטף מפרותיו."
היתה ביניהן בת אחת לפת תאר
ושמה צלצול-פעמונים, בת יחידה
לאביה – אין לו זולתה לא בנים ולא
בנות.

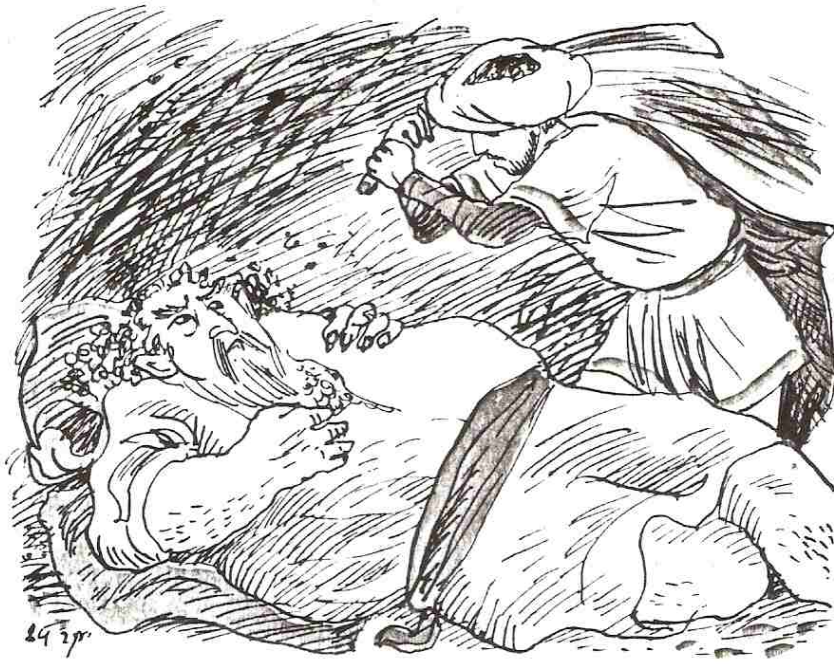
אמרה צלצול-פעמונים לאביה:
"רצוני ללכת עם הבנות לקטף מפרות
העזרד."

אמר לה: "לכי בתי."

הלכה עם יתר הבנות אל העץ,
וכשהגיעו לשם אמרו לה הבנות:
"צלצול-פעמונים, עלי את על העץ
וקטפי פרות ואנו נסתובב למטה ונלקט
ונמלא גם את שקך."

עלתה צלצול-פעמונים על העץ
והחלה קוטפת. מה עשו הבנות? מלאו
את שקיהן בפרות ואת שקה של
צלצול-פעמונים מלאו באבנים. כש
התמלאו השקים אמרו זו לזו: "בואו,
כבר שקעה השמש, נלך!"

העמיסה צלצול-פעמונים את השק
על ראשה ופנתה לחזור לביתה. הלכה
והלכה עד שהתעייפה. אמרה: "שקי זה

ממערה זו מסתעפים שלשה חדרים. את החדר הזה ואת החדר הזה יכולה את לפתח, ואת החדר השלישי אל תפתחיו!

אמרה לו: "לא אפתח."
 חזר ואמר לה: "אני מזהירך, אם תפתחי אותו, אשחטך!"
 אמרה לו: "בסדר."

יצא הג'ין לדרך ונותרה צלצול-פעמונים במערה לבדה. התהלכה במערה ופתחה את החדר האחד ואת החדר השני ואמרה: "באלהים, אפתח גם חדר זה ואראה מה בתוכו." פתחה את החדר והנה לפנייה שלש בנות קשורות ותלויות בשערותיהן. שאלה אותן: "ספורכן מהו?"

אמרה לה אחת מהן: "גם אותך נשא הג'ין מארץ הטוב לארץ המכאוב? אנחנו בנות מלכים וג'ין זה היה שולט במעין מים בארצנו ולא היה שם מעין זולתו. והיה דורש שיביאו לו בכל שנה בת מבנות האמירים אשר בארץ, שאם לא כן יסכר את מימי המעין וימית את כל אנשי הארץ בצמא. ומסרו אותנו בידי הג'ין. ואת - מה ספורך?"

אמרה להן צלצול-פעמונים: "כך וכך ארע לי, וספרה להן איך נפלה ביד הג'ין. אמרה להן: "מה נעשה עכשיו?" אמרו לה: "השאירי אותנו קשורות וצאי מכאן לפני שיחזור הג'ין וישחט את כלנו."

יצאה מן החדר והמשיכה לשוטט במערה, ומצאה את ספרו של הג'ין החלה לעיין בו. בכל יום כאשר היה הג'ין יוצא מן המערה, היתה לוקחת את

אמרה צלצול-פעמונים לאמה: "אמא, רצוני לרכב על הגמל החדש." עלתה על גבו ורכבה. פתאם עמד הגמל מלכת וכרע ארצה על ברקיו. החלו מכים אותו, והגמל ממאן לקום. ובכל פעם שהכו את הגמל היתה צלצול-פעמונים בוכה וצועקת: "מכים אותי! מכים אותי!"

הכו את הגמל על ראשו - צעקה: "מכים על ראשוי!" הכו אותו על גבו - צעקה: "מכים על גבוי!" דבק בשורה בבשר הגמל ולא יכלה לרדת ממנו. ראה זאת אביה וקרא: "ג'ין! מעשה שדים!" לבסוף אמרו אביה ואמה: "הניחו לה, עזבו אותה." התרחקו משם ונשארה צלצול-פעמונים עם הגמל. כאשר התרחקו בני השבט, קפץ הגמל ממקומו ושב ולבש צורת שד. אמר לה: "הו צלצול-פעמונים, מאין אכל אותך - מראשך או מרגלך? בקשתי ממך גחלים על גבי המרדה ולא נתת לי."
 אמרה לו: "לא הכרתיך."

העמיס אותה על כתפו והלך משם למקום רחוק. הגיע למערה ועל המערה סוגר לוח אבן. הסיר את הלוח ונכנס אתה למערה והורידה מעל כתפו. אמר לה: "מעכשו תהיי סגורה פה במערה זו!"

ובכל יום בבקר היה הג'ין יוצא מן המערה וחזר אליה עם ערב, על כתפו האחת עצי בערה ועל כתפו השנייה פרה. היה יושב ומדליק אש וצולה את הפרה והיו אוכלים שניהם.

יום מן הימים אמר הג'ין לצלצול-פעמונים: "שמעי את אשר אמר לך:

באבנים... מה אמר לאבי? באלהים, אחזר לעץ ואאסף פרות ואשוב."
 הלכה אל העץ והחלה קוטפת. עוד היא קוטפת והנה הופיע פתאם בן-אדם וקרא אליה: "צלצול-פעמונים, מה את עושה על העץ?"

אמרה לו: "אני קוטפת פרות."
 אמר לה: "רדי, ולא - אכרת את הענף מתחתיו!"

אמרה לו: "תכרת כאשר תכרתי!"
 כרת את הענף; קפצה ונאחזה בענף אחר.

אמר לה: "רדי, צלצול-פעמונים, ולא - אכרת את העץ כלו!"
 אדם זה - מה טיבו? אין זה אדם כי אם ג'ין, כלומר, שד. נבהלה צלצול-פעמונים וירדה מן העץ. אמר לה: "אל תפחדי, צלצול-פעמונים, הנה אאסף לך מן הפרות ואנשף עליך נשיפה אחת - וכבר את בבית אביך. תגיעי לשם עוד בטרם תגיענה כל הבנות!"
 צלצול-פעמונים פחדה מפניו ואמרה לו: "טוב."

אסף אתה פרות ונשף עליה נשיפה אחת - והנה היא במאהל שבטה, ליד בית אביה.

יום מן הימים השים הג'ין עצמו אדם ובא בלילה ודפק על דלת ביתה. אמר לה: "צלצול-פעמונים, פתחי דלתך ותני לי גחל מן האש על גבי המרדה!"
 פחדה מפניו ולא פתחה לו. למחרת חזר ובא אליה וכך עשה ימים אחדים, אך צלצול-פעמונים נעלה בפניו את דלתה.

אמר הג'ין לעצמו: "מה אעשה? אלך ואהפך את עצמי לגמל!"
 הלך לאדם אחד ואמר לו: "אני אהפך את עצמי לגמל ואתן לך כסף ככל שתרצה, אם תסכים להוביל אותי אל השוק ולמכרוני למי שימלא את אזני בספין."

הסכים האיש. לקח את הגמל לשוק והחל מכרו: "מי רוצה לקנות גמל? מי רוצה לקנות גמל? מי שישקל על ידי סבין כמדת אזנו של גמל זה - אמכר לו את גמליו!"

עברו שם צלצול-פעמונים ואמה. אמרה לה: "אמא, גמל זה הוא משבח. בואי ונקנה אותו."

אמרה לה: "קני אותו, בתי!"
 הלכה ונפתה סבין בנפה כמדת אזנו של הגמל ונתנה למוכר והיה לה הגמל לקנין.

אמרו בני השבט: "הגיע הזמן לנדד." קפלו את אהליהם וצורו את חפציהם, הטעינו הכל על הגמלים ויצאו לדרך.

הספר ומעינת בו - חדש חדשים
שלשה - היתה מצרפת אות לאות
ומלה למלה עד שלמדה לקרא בו.
והספר הזה איננו ספר רגיל. כאשר היו
פותחים אותו וקוראים בו היתה המערה
נפתחת וכאשר סגרוהו היתה המערה
נסגרת.
אמרה צלצול-פעמונים: "באלהים,
אפתח את הספר ואקרא."
פתחה את הספר והחלה קוראת ומיד
נפתחה המערה.
אמרה: "קרבה ישועת האלו אצא מן
המערה ואראה - אולי יש כאן רועה
צאן או עובר ארח שיצילנו מידי הג'ין."
יצאה מן המערה והנה עבר שם בן
האמיר, רועה את גמלי אביו. ראה אותה
ומהר לקראתה. בא אליה והנה היא יפה
פאילה, תמירת קומה וטובת מראה.
אמר לה: "מהיכן הגעת לכאן?"
אמרה לו: "אני כלואה פה במערה.
האם יש אמיץ בלבך להרג את המפליג?"
שאל אותה: "איזה מפליג?"
אמרה לו: "כאן במערה שוכן מפליג,
שד בן שדים, וכלא אותי ועוד שלש

בנות במערה. התוכל להצילנו מידי?"
אמר לה: "באלהים, אוכל! ברצון
האל אבוא מחר ואצילך."
נפרדה ממנו ונכנסה למערה וסגרה
את הספר ונסגרה עליה המערה.
למחרת היום בא לשם בן האמיר
וחרב בידו. פתחה את המערה והתביאה
אותו בתוכה. ירד הערב וחרב הג'ין
למערה - על כתפו האחת עצי בערה
ועל כתפו השניה פרה. החל מרחי
רח סביבו ואומר: "ריח בן אדם עולה
באפי! מי נכנס למערה?"
אמרה לו: "איש לא נכנס ואין פה
אדם. אני כלואה במערה, כיצד יבוא
לכאן אדם?"
הבעיר הג'ין אש וצלה את הפרה
ואכלה. באה אליו צלצול-פעמונים
ושאלה אותו: "איך שנתך?"
אמר לה: "עיני אינן נעצמות לעולם;
בהיותי ער הן לבנות, ובגל עלי תרדמה
- הן מאדימות."
שכב הג'ין על הארץ והשעין ראשו
על ברפיה. הסתכלה בעיניו וראתה שהן
מאדימות והולכות וידעה שהוא ישן.

רמזה לבן האמיר ויצא ממחבואו וחרבו
בידו.
אמר לה: "סלקי את ברפך מתחת
לראשו ואקטלהו."
החלה מושכת את ברפיה מתחת
לראשו לאט לאט, לאט לאט, עד
ששחררה עצמה ממנו. הפה בן האמיר
מכה גדולה בחרבו על ראש הג'ין ומותת
אותו.
קרא אליו הג'ין: "הו בן האמיר, חזר
והפה בי בחרבך!" כי כך היא דרך
השדים - אם מכים אותם בשניה, הם
מתאוששים.
אמר לו בן האמיר: "כאשר הייתי
קטן למדה אותי אמי: בהכותך - הפה
פעם אחת ואל תוסיף!"
נפל הג'ין על הארץ ונפח את נשמתו.
הלך בן האמיר ושחרר את הבנות
הכלואות והוציאן מן המערה. הביאן
לבית אביו והיו לו כל הארבע לנשים,
וברצון האל חיו בטוב ובשלום.
תם הספור ונשלם
וורם בנהר ספורי העולם
- ולשומע ינעם!